

Передкарпаття. Проведення аналогічних досліджень на всій території РЛП визначить вагомість цього об'єкту в заповідній мережі Чернівецьчини.

Таблиця 6. Таксономічне різноманіття флори РЛП „Чернівецький”.

Територія досліджень	Флористичне різноманіття	Кількість таксонів						Таксономічне багатство
		Відділи	Класи	Порядки	Родини	Роди	Види	
РЛП	загальне	5	6	51	93	337	690	1182
	раритетний компонент	4	4	8	12	27	40	95
Передкарпаття	загальне	5	6	64	115	416	980	1586
	раритетний компонент	4	4	20	24	43	62	157

Таблиця 7. Оцінка репрезентативності РЛП „Чернівецький”.

Різнорманіття	Показники					
	R _s	R _n	R _{nt}	S	1-S	k _n
Видове	0,43	0,70	0,74	0,82	0,18	0,64
Родове	0,21	0,81	0,58	0,89	0,11	0,62
Родинне	0,06	0,80	0,27	0,89	0,11	0,50

Література

1. Горохова З.Н., Солодкова Т.І. Ліси Радянської Буковини. – В-во Львів. ун-ту, 1970. – 214 с.
2. Гродзинський Д.М., Шеляг-Сосонко Ю. Р. та ін. Проблеми збереження та відновлення біорізноманіття в Україні. – К.: Академ періодика, 2001. – 104 с.
3. Конспект флори Північної Буковини Судинні рослини.// Термена Б.К., Стефанік В.І. та ін. – Чернівці, 1992. – 227 с.
4. Малиновський К.А., Царик Й.В. та ін. Структура популяцій рідкісних видів флори Карпат. – К.: Наук. думка, 1998. – 176 с.
5. Солодкий В.Д., Білоконь М.В., Королюк В.І. Природно-заповідний фонд Чернівецької області. – Чернівці: Зелена Буковина, 2004. – 56 с.
6. Судинні рослини флори Чернівецької області, які підлягають охороні: Атлас – довідник./ За ред. Чорнея І.І. – Чернівці: Рута, 1999. – 140 с.
7. Токарюк А.І. Созологічна характеристика регіонального ландшафтного парку „Чернівецький” (Буковинське Прикарпаття). – Наук. вісник Чернів. ун-ту: Збірник наукових праць. – Вип.223: Біологія. – Чернівці: Рута, 2004. – С. 162-170.
8. Толмачёв А.И. Введение в географию растений. – Л.: Изд-во Ленинград. ун-та, 1974. – 244 с.
9. Шенников А.П. Введение в геоботанику. – Л.: Изд-во Ленинград. ун-та, 1964. – 448 с.

The are systematic structure of foothills park RLP "Chernivetskiy" flora has been studied. The taxonomic rich, flora rare component, typical and unique of RLP territory as a reserved object in Bucovina Precarpathian region has been defined.

Key words: flora, guarding.

УДК 502.1(477.82)

Sanjar Sherimbetov Gulmirzoevich

THE FLORA AND PLANTS OF SARIBAS LAKE'S COAST OF THE DRIED ARAL SEA'S BOTTOM

Introduction

Several lakes appeared on the former territory of the dried Aral Sea. One of the biggest lakes among them is the Saribas. It situates about 5-10 km to north-east from Muynak. Its territory and depth depend on Margen chanel's water level which falls in the Saribas. Water in the lake is salty. Soil on the coast of the Saribas is salty earth and salt marsh. That is why the species content of the flora comparatively is not very broad-ranging. The lake is fringed by rush thicket 3-5(8) meters over whole compass. Djingil, reed mace and yantak among rush thicket could be met along with rush thicket.

Materials and methods

Studying of the flora and plants of lake Saribas tightly links to studying of the south part of the dried Aral Sea. The objects are the plants of the Aral sea's dried bottom including plants of lake Saribas coast. Herbarium gathered on this territory and the descriptions of plants were used in this studying. Data described by Erejepov [1], Korovina and others [3], Sherbaev [6] and taken from "Determinant of Central Asian plants" for this territory were used during studying of the flora and plants. Description of the plants was made by Lavrenko [4].

Results and discussion

Sh.Kamalov, O.A.Ashurmetov and A.B.Bahiev [2] showed that rush thicket formations formed by various halophyte plants took part in phytomelioration of the south part of the dried Aral Sea including lake Saribas.

We could describe and register floristic content of this territory during April-May and July-August of 2007 on the basis of researches carried in the south part of the dried Aral Sea (table 1).

Table 1. Species content of the plants of the Saribas lake coast.

№	Species	The plants height (sm)	Degree of participation	Distribution	Life statement	Vegetation
1.	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Trin. ex Steud.	230	cop	R	N	Veg.
2.	<i>Typha angustifolia</i> L.	130	cop	R	N	Veg.
3.	<i>Tamarix pentandra</i> Pall.	120	sol	I	N	Flow.
4.	<i>Tamarix hispida</i> Willd.	130	sol	I	N	Flow.
5.	<i>Alhagi pseudalhagi</i> (Bieb) Desv.	60	sol	I	N	Flow.
6.	<i>Karelinia caspia</i> (Pall.) Less.	50	sol	I	N	Flow.
7.	<i>Climacoptera aralensis</i> (Iljin) Botsch.	15	sol	I	N	Veg.

Note: R – regular, I – irregular, N – normal, Veg. – vegetation, Flow. – flowering

As the result of our investigations we came to the conclusion that floristic content of the territory changed due to drying process and the changes in soil content.

Phragmites australis (Cav.) Trin. Ex Steud. is dominating in vegetational cover. The rest of the plants, for example *Alhagi pseudalhagi* (Bieb) Desv., *Tamarix hispida* Willd., *T. pentandra* Pall. and *Karelinia caspia* (Pall.) Less., are met in less quantity. Prospective coverage of the plants is 70-80%.

We were able to describe 1 formation and 3 associations during researches of the Saribas coast vegetational cover. The rush thicket formation is represented by *Phragmites australis*. It is typically for the whole territory of the lake's coast. It forms three associations: rush thicket (*Phragmites australis*), reed mace - rush thicket (*Phragmites australis*- *Typha angustifolia*), jingil - rush thicket (*Phragmites australis* - *Tamarix hispida*). But the most typical was only rush thicket association (*Phragmites australis*) which is dominating over the whole coast of the lake.

Conclusion

The species content of lake Saribas coast formed by plants of the Amudariya estuary. At this moment we can conclude that the species content of the south part of the dried Aral Sea (on the Saribas Lake's example) are still forming.

Our further target is to study species content of the flora and plants of this territory and principle of the plant coverage formation. The great part of dried Aral Sea consists of flexible and drifts sand and salt marsh (wet and plump). The new plant community can be formed there in the future. That is why it is necessary to take urgent measures in order to protect soil which is forming natural plant coverage of the dried bottom of the sea and seaside.

References

1. Erejepov S.E. Flora of Karakalpakiya, its economical characteristics, using and protection. – Tashkent: Fan. - 1978. – 298 p.
2. Kamalov Sh., Ashurmetov O.A., Bahiev A.B. Some results of phytomelioration of the solonchaks of the Aral sea's dried bottom's south part and Priaralie. // Vestnik KKO ASRUZ. – 2001. – vol. 6 – p. 3 – 6.
3. Korovina O.N., Bahiev A., Tadjitdinov M.T., Saribaev. Illustrated definer of the plants of Karakalpakiya and Khorezm. – Tashkent: Fan. – 1982 – vol. 1. – p. 216. – 1983. – vol. 2. p. – 216.
4. Lavrenko E.M. The basis principle of plants community and the ways of their studying // Poleyaya geobotanica – 1959. – vol. 1 – p. 13-75.

5. *Opredelitel of Central Asia plants.* – Tashkent: Fan. – 1968 – 1993. – vol. 1-10.

6. Sherbaev B.Sh. *Flora and plants of Karakalpakiya.* – Nukus: Karakalpakistan. – 1988. – 304 p.

The results of floristic and geobotanical researches of the Coast of Saribas Lake of the Aral Sea dried bottom are given in this article. The species content of the flora was described and 1 formation and 3 associations were defined.

Key words: lake, flora, Aral

УДК 632.2:630*182.21–574.472

Аліна Жук

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА РОСЛИННОСТІ НЕДАВНІХ ЗРУБІВ БУКОВИХ ЛІСІВ РУХОТИНСЬКОГО ЛІСНИЦТВА ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

В статті подано комплексну оцінку фітоценозів зрілого букового лісу та зрубів віком від 1 до 5 років за показниками α - та β -різноманіття, а також на базі таксономічного та структурного різноманіття рослинних угруповань.

Ключові слова: рослинність, флора, зруби

Вступ

Одним із найбільш доцільних способів оцінки функціонального стану біогеоценозів є визначення параметрів фітоценотичного різноманіття. Особливу цікавість викликає вивчення особливостей зміни цих параметрів у флуктуючих незамкнених екосистемах зрубів. Дієвість таких досліджень зумовлена тим, що кількісні показники різноманіття рослинного угруповання відображають умови співіснування видів у складі фітоценозу із порушеною цілісністю, враховуючи характер взаємовідносин між окремими видами.

Як зазначає Кришень А.М. [6], зруб – це недовготривалий і надзвичайно динамічний етап розвитку неповночленного рослинного угруповання. Він триває від моменту вилучення деревостану до стадії зімкнутого молодняка. Саме на цьому етапі формуються нестабільні фітоценози із високим рівнем ентропії. З одного боку вони зазнають залишкового впливу деревних едифікаторів через збережені елементи первинних угруповань, з іншого – активну середовищевірну діяльність здійснюють ремонтні види. Динаміка видового складу рослинних угруповань має, як правило [5], декілька максимумів і спадів по мірі ускладнення структури ценозу.

Складність характеру змін, що супроводжують перехід біогеоценозу зрубу з однієї сукцесійної стадії в іншу, зумовлює необхідність комплексного аналізу його рослинного компоненту з метою отримання якомога більш повного уявлення про його функціональний стан. Тому ми поставили за мету здійснити інтегральну оцінку рослинності зрубів на ініціальних стадіях сукцесії за комплексом показників фітоценотичного різноманіття, які репрезентативно відображають демутаційні процеси.

Матеріали і методи

Дослідження здійснено шляхом аналізу флористичних списків однотипових геоботанічних описів 6 стаціонарних ділянок площею 50x50 м в межах зрілого букового лісу та зрубів віком від 1 до 5 років на території Рухотинського лісництва Чернівецької області. Спостереження за динамікою рослинного покриву проводились протягом 2003 – 2007 рр. в період вегетації переважної більшості рослин.

Агрокліматичні умови досліджуваного району [1,8] характеризуються такими показниками: температура січня -4,5–5,0°C, липня +18,5–19,0°C, суми активних температур – 2200–2800°. Річна норма опадів становить 620 мм і менше. Загальний період вегетації складає 210–215 днів. Середні висоти цього району становлять 350–400 м н.р.м. Панівні ландшафтні місцевості – горбисто-грядові ерозійно-зсувні схили. В межах району переважають темно-сірі лісові пілувато-суглинкові, сірі лісові пілувато-суглинкові, світло-сірі лісові пілувато- та піщано-суглинкові ґрунти [7].

Показники видового різноманіття розглядали для різних просторових рівнів. Для оцінки α -різноманіття розраховували видове багатство як загальну кількість видів в угрупованні; видову насиченість як середню кількість видів на одиницю площі; індекси видового різноманіття Шеннона та Сімпсона, домінування Сімпсона та вирівняності Пієлу [3,9]. β -різноманіття обчислено за допомогою індексу флористичної подібності Жаккара [3,4,9]. Окрім цього, визначали таксономічне та структурне різноманіття.

Результати і обговорення

Всього на дослідних ділянках зростає 107 видів рослин. Із них лише 34 виявлено у складі фітоценозу зрілого букового лісу. На наступний рік після вирубування внаслідок зміни фіторослинних умов 20 видів-аборигенів витісняється з угруповання більш пристосованими до особливостей трансформованого біотопу ремонтними видами. Як видно з рис.1, вже на 3 році перебігу сукцесії більшість із них, вичерпавши свою